

แนวทางแก้ไขปัญห อย่างสร้างสรรค์

| วิเชียร ตรีสุภาพกุล

ก็ครั้งแล้วที่ท่านบอกกับตัวเองว่าไม่มีทางแก้ปัญหากับเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ข้าปัญหานั้นยังเป็นทางตันอีกด้วย มีก็ครั้งแล้วที่ท่านรู้สึกมึน เมื่อรู้ว่าปัญหาที่อยู่เบื้องหน้าเป็นปัญหาที่ท่านแก้ไม่ได้ ไม่มีสิ่งนำทาง ไม่มีตัวเลือก ไม่มีทางออก

ท่านเคยรู้สึกเหมือนกับว่าเหนื่อยบ้างไหมกับทางเลือกทั้งหมดที่มี ว่าน่าจะเป็นไปได้ แต่แล้วมันก็หยุดนิ่งเหมือนภูเขาที่ตั้งตระหง่านอยู่ตรงหน้า ที่มันทั้งใหญ่ทั้งโต พิชิตได้ยาก และไม่อาจเจาะทะลุวงมันได้ ฉะนั้น เมื่อประสบกับปัญหาอันใหญ่หลวงเช่นนี้ ท่านอาจรู้สึกเหมือนว่ากำลังเอาค้อนทุบภูเขาเหล็กก็ไม่ปาน ความกดดันของการแก้ปัญหานั้นอาจจะท่วมท้นสุดจะหยั่ง

ก่อนอื่น การแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ได้นั้น ท่านต้องเปิดใจยอมรับกับความเป็นจริงว่ามันมีวิธีแก้ปัญหามากกว่าวิธีที่มีแค่เพียงวิธีเดียวเท่านั้น และท่านยังต้องเปิดใจต่อความจริงอีกด้วย ว่ามันอาจมีอีกหลายวิธีที่จะแก้ปัญหที่ท่านคิดว่ามันแก้ไม่ได้

ที่นี่ เมื่อมีทัศนคติ และความเชื่อทางความคิดในแง่บวกเช่นนี้ เราก็จะสามารถลองใช้ความพยายามในการแก้ปัญหของเราอย่างทีละเล็กละน้อยได้มากขึ้น

ประการแรก

บางทีเหตุผลที่เราไม่อาจแก้ปัญหของเราได้ก็คือ เรายังไม่ได้ลงมือพิจารณาวิเคราะห์อย่างจริงจังว่าปัญหานั้นคืออะไร เมื่อ

มาถึงจุดนี้ ขอให้พยายามทำความเข้าใจกับตัวปัญหา และต้องเข้าใจอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อจะได้แก้ไขได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ถ้าท่านรู้ว่าจะลงมือแก้ไขอย่างไรถึงจะได้ผล อะไรคือปัญหา จากนั้นท่านก็จะเข้าใจพื้นฐานปัญหาของมันที่ท่านจะสามารถมุ่งแก้ไขที่จุดนั้นๆ ต่อไป

ไม่ต้องพยายามไปสร้างข้อความแบบพื้นๆ ว่าอะไรคือปัญหา ทว่าควรพยายามกำหนดอัตลักษณ์ของมัน และความเกี่ยวข้องของมันว่าไปสัมพันธ์กับอะไรบ้าง จากนั้นบันทึกสิ่งต่างๆ ขึ้นมาว่าท่านจะได้หรือเสียจากปัญหานั้นๆ อย่างไร และอะไรบ้างที่ที่ท่านก็มีเหนือหาลาของปัญหาแล้ว

ประการที่สอง

พยายามจดบันทึกข้อจำกัดต่างๆ และข้อสมมติฐานที่ท่านมีกับเหนือหาลาของปัญหา แต่จำไว้ว่าบางทีข้อสมมติฐานเหล่านี้ อาจเป็นตัวอุปสรรคขัดขวางต่อมุมมองของเรา ต่อความเป็นไปได้ที่จะแก้ปัญหาดังนั้นท่านจึงต้องกำหนดหาข้อสมมติฐานที่มีเหตุผล

ประการที่สาม

พยายามแก้ปัญหที่ละเปราะ โดยแก้จากมุมมองทั่วๆ ไปที่มีต่อรายละเอียดของส่วนต่างๆ วิธีการเข้าถึงปัญหานี้ เรียกว่าจากบนลงล่าง (top-down approach) จดบันทึกคำถามหรือข้อสงสัยไว้ จากนั้นเขียนประโยคๆ หนึ่งถึงการแก้ปัญหจากที่จุดนั้นลงไป

เทคนิคสู่ความสำเร็จ

ทางออกของปัญหาควรเป็นประโยชน์ทั่วไปของเรื่องที่จะแก้ปัญหาได้ และจากที่จุดนี้ท่านก็จะสามารถพัฒนาทางออกได้ต่อไป แล้วจะค่อยๆ เพิ่มความซับซ้อนขึ้นทีละเล็กละน้อย

ประการที่สี่

แม้ว่ามันจะช่วยให้เกิดความคิดวิเคราะห์เพื่อจะได้แก้ปัญหาขึ้นมาแล้ว ท่านก็ยังต้องมีความคิดสร้างสรรค์ เหมือนมีเสียงที่คอยเตือนจากข้างในตัวท่านว่าให้มีจิตวิเคราะห์ในสมองของท่านตลอดทีเดียว เมื่อมีใครบางคนเสนอทางออกที่คาดหวังได้ ขอให้พยายามนึกคิดว่าท่านพอจะทำให้ข้อเสนออื่นๆ ทำงานได้อย่างไร ด้วย จงพยายามเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ไว้ในเวลาเดียวกัน จงมองหาช่องทางอื่นๆ เพื่อปกป้องทางออกอื่นๆ ด้วย

ประการที่ห้า

พึงจำไว้ว่ามันอาจมีทางออกอีกมากที่สามารถพัฒนาได้ ไม่ใช่มีแค่ทางออกทางเดียวเท่านั้น พยายามติดตามทางออกทั้งหมดรวมถึงพัฒนาการของมันไว้ด้วย จำไว้ว่า มันอาจจะมีทางออกของปัญหามากกว่าทางเดียว

ประการที่หก

จงจำสุภาษิตที่ว่า “หลายหัวดีกว่าหัวเดียว” ไว้ซึ่งเป็นเรื่องจริงเสมอ จงเปิดใจให้กว้างรับฟังความคิดเห็นใหม่ๆ อยู่เสมอ เพราะท่านจะได้ประโยชน์จากการรับฟังความคิดเห็นทั้งหมดจากแต่ละคนที่มี โดยเฉพาะอย่างยิ่งนี่คือเรื่องจริงเมื่อคนที่ท่านกำลังสนทนอยุ่นั้น อาจมีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาคล้ายคลึงกับที่ท่านกำลังเผชิญอยู่ก็ได้

ท่านไม่จำเป็นต้องเป็นวีรบุรุษคนเดียวที่แก้ปัญหาได้ ถ้าท่านสามารถจัดระบบความคิดของแต่ละเรื่องได้ มันย่อมได้ประโยชน์ได้มากอย่างแน่นอน

ประการที่เจ็ด

ต้องมีความอดทน トラバไตที่ท่านมีมานะบากบั่น มันย่อมมีโอกาสเสมอกับทางออกที่จะปรากฏในตัวมันเอง จำไว้ว่าไม่มีใครสามารถสร้างสิ่งประดิษฐ์ได้ในครั้งแรก

การฝึกใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ไม่เพียงสามารถช่วยแก้ปัญหาให้ท่านเท่านั้น แต่มันยังพัฒนาให้ท่านเป็นนักแก้ปัญหาที่มีศักยภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่าง

เตรียมกระดาษขึ้นมาแผ่นหนึ่ง เขียนคำอะไรก็ได้ที่คิดได้ ลงไปบนกลางกระดาษนั้น จากนั้นให้มองดูคำๆ นั้น แล้วเขียนอีกสองคำที่มาจากใจต่อท้ายคำแรก ให้ทำวิธีทำนองนี้ต่อไป จนกระทั่งท่านสามารถโยงใยออกมาเป็นต้นไม้ที่มีคำที่เกาะเกี่ยวกัน สัมพันธ์กัน นี่เป็นการช่วยให้ท่านสร้างทักษะการวิเคราะห์ และยังเสริมกระชับกระบวนการสร้างสรรค์ของท่านอีกโสดหนึ่งด้วย

สรุป

เพราะฉะนั้น ครั้งต่อไปเมื่อท่านเห็นปัญหาที่ท่านคิดว่าแก้ไม่ได้ ขอให้คิดทบทวนใหม่อีกรอบทางออกของปัญหาอาจลอยอยู่เบื้องหน้าที่ท่านกำลังจ้องมองอยู่ก็ได้ ทั้งหมดใช้แค่การคิดอย่างสร้างสรรค์ วางแผน และทั้งหมดนี้คืองานอันมากมายทั้งสิ้น

